

Sint-Guthago Tijdingen

Mededelingenblad van de
Geschiedkundige Kring van de Zwinstreek

Sint-Guthago

Nr. 573

P209467

februari 2026

Lidmaatschapsbijdrage België : 25 euro op rekening : IBAN BE82 8601 0615 5768;
BIC code: SPAABE22 (Centea). Lidmaatschapsbijdrage buitenland : 30 euro.

Uitgever : Fons Theerens, Jan Devischstraat 109, 8300 Knokke-Heist

Postkantoor van afgifte: 8300 Knokke-Heist 1

Het mededelingenblad hoort bij *Rond de poldertorens*, het ledenblad van Sint-Guthago,
en verschijnt maandelijks behalve in januari, juli, augustus en december.

Geschiedkundige Kring Sint-Guthago
van de Zwinstreek
Lid van Heemkunde West-Vlaanderen vzw

Maatschappelijke zetel : Fons Theerens, Jan Devischstraat 109,
8300 Knokke-Heist
Correspondentieadres : Johan Deckers, De Terp 8, 8301 Knokke-Heist

Het Bestuur :

Erevoorzitters :

François baron van der Elst, Spegelsweg 2, 8340 Oostkerke

Voorzitter :

Caroline Terryn, Kasteelstraat 69, 8340 Moerkerke, tel 0495 12 45 29
caroline.terryn@telenet.be

Secretaris :

Fons Theerens*, Jan Devischstraat 109, 8300 Knokke, tel (050) 625309
fons.theerens@knokke-heist.eu

Penningmeesteres :

Nicole Vanden Weghe, Visserstraat 22, 8340 Moerkerke, tel (050) 500180
nicole.vanden.weghe@skynet.be

Hoofredacteur Rond de Poldertorens :

Noël Geirnaert*, Hugo Verrieststraat 5, 8000 Brugge, tel. (050) 336940
famgeirnaert@skynet.be

Leden :

Etienne Decaluwé, Keuvelhoekstraat 54, 8300 Knokke, (050) 601023
etienne.decaluwe@gmail.com

Johan Deckers, De Terp 8, 8301 Knokke-Heist, tel 0487 907771
johan.deckers@skynet.be

Thomas Hoeberigs, Westkapelsesteenweg 71, 8380 Dudzele, tel 0474 597158
thomas.hoeberigs@knokke-heist.be

Jan Hutsebaut, Berg 59, 9950 Waarschoot; jan.hutsebaut@damme.be

Jan Kamoen*, Visserstraat 22, 8340 Moerkerke, tel (050) 500180
jankamoen@skynet.be

Jan Tillemans, Kleine Molenstraat 1A, 8380 Dudzele, tel 050 604135
jan.tillemans@telenet.be

* Zijn tevens lid van de redactieraad Rond de Poldertorens en St.-Guthago Tijdingen

Lezing: Het Romeins castellum van Oudenburg. Van unieke opgraving tot nieuwe inzichten in een grenszone van het Romeinse Rijk

Wanneer : zondag 22 februari 2026 om 10 u.

Waar : Hoofdbibliotheek Scharpoord, Maxim Willemspad 1, 8300 Knokke-Heist. Parkeerplaat verplicht.

Reserveren : Uitbalie Scharpoord, 050/630.430. (niet online)

Vanaf de late 2de eeuw na Chr. was de Noordzee- en Kanaalregio regelmatig het decor voor aanvallen van over zee, politieke crisissen, hervormingen van het leger, Germaanse invallen en veranderende verdedigingsstrategieën van het Romeinse Rijk. Als reactie werden langs de Britse en Gallische kusten forten opgericht, ook in onze regio.

Sofie Vanhoutte neemt jullie mee naar één van die forten, het Romeins castellum van Oudenburg, dat onze kustregio domineerde van de late 2de tot de vroege 5de eeuw na Chr. Als het enige gekende Romeinse stenen fort in Vlaanderen staat het belang van deze site ook voor de ruimere regio buiten kijf.

Verslag: Sint-Guthago en de anderen. De Vlaamse hagiografen 10de-12de eeuw

Zo'n dertig dapperen trotseerden de vroege winterprik om op 23 november te komen luisteren naar een voordracht over heiligen. De lezing peilde naar de oorsprong van onze kring. Sint-Guthago werd gesticht door René De Keyser in Oostkerke in 1959, n.a.v. de viering van 800 jaar heiligverklaring van Sint-Guthago. René wist al van kleins af dat je Guthago o.m. moest aanroepen als je zat met maagzweren of 'rode loop' (d.i. dysenterie, diarree met bloedsporen); de Heilige was immers goed gekend in Oostkerke want hij was er gestorven. Jaarlijks ging op 3 juli zelfs een ommegang door omdat hij op die dag in 1159 heilig werd verklaard. Die feestdag, werd verplaatst naar de 2de zondag van juli, wat meteen de grote kermis was. In de 16de en 17de eeuw was de kerk versierd met lis en meien, terwijl de kermisvaan op de toren stak. Men voerde dan ook een esbattement (= mysteriespel) op, eerst in de kerk, later buiten. De beiaard met 3 klokken werd geluid en de mis werd gedaan op het Sint-Kwintensaltaar.

Over die obscure heilige wilden we meer weten: wie was hij en hoe paste zijn levensverhaal in de religie van de samenleving uit de vroege en volle middeleeuwen? Dat kwam ter sprake in onze bestuursvergadering en Noël Geirnaerts, de voormalige stadsarchivaris van Brugge wist dat Jeroen Deploige een doctoraatsthesis had gemaakt over hagiografische propaganda en heiligenverering in Zuidelijke Nederlanden tussen de 10de en de 13de eeuw.

Jeroen Deploige, die aan de universiteiten van Gent en Poitiers studeerde, is gewoon hoogleraar, professor in de volksmond, middeleeuwse geschiedenis aan de Universiteit Gent. Hij doceert socioculturele geschiedenis van Noordwest-Europa in de middeleeuwen. En geeft ook de vakken publieksgeschiedenis, waarbij de studenten leren hoe ze hun wetenschappelijke kennis naar het grote

publiek overbrengen; historische narratologie, de analyse van verhalen en verhalende bronnen en ook het vak historische antropologie. Dit laatste vak onderzoekt sociale identiteiten en hun uitdrukking in de middeleeuwen.

Dat is zijn belangrijkste onderzoeksveld: hij bestudeert hoe in de 10-12de eeuw, de volle middeleeuwen, de verschillende geledingen van de maatschappij hun identiteit vormgaven: de adel profileerde zich als ridder, de clerus identificeerde zich in de verschillende kloosterordes of als wereldlijke geestelijkheid en in de derde stand maten de inwoners van de nieuwe steden zich een volledig nieuwe identiteit aan als burgers. Het zelfbeeld van de landbouwers, het gros van de bevolking, is bij gebrek aan bronnen moeilijk te bestuderen.

Een tweede onderzoeksveld is de sociaalhistorische betekenis van verhalen. Daarvoor gebruikt hij methodes uit de filologie. In een derde onderzoeksveld maakt hij antropologische casestudies rond thema's zoals emoties, visioenen en religieuze rituelen in de middeleeuwen.

Professor Deploige is tenslotte ook actief in digitalisering. Van bv. verhalende bronnen: hij was betrokken bij grote databankproject *Narrative Sources* met alle middeleeuwse verhalende bronnen uit de Lage Landen en hij vertegenwoordigt de UGent in de *Time Machine Organisation*, een repertorium van alle oorkonden van de Zuidelijke Nederlanden tot 1250.

Jeroen Deploige startte de lezing met de afbakening van zijn studieobject in tijd en ruimte: van de late tiende eeuw tot het midden van de twaalfde eeuw, als in 1160 de Gregoriaanse hervorming, waarover later meer, plaatsvindt. De periode begint met de verbrokkeling van het Rijk van Karel de Grote, die in 800 tot keizer gekroond werd. Zijn zoon Lodewijk de Vrome hield zijn Rijk nog heel, maar diens zonen verdeelden het in drie. Nadien verbrokkelde het nog meer, niet in het minst door de komst van de Vikingen.

In onze contreien ontstond het graafschap Vlaanderen. Vanuit het Brugse breidde het sterk zuidwaarts uit ten koste van het Franse kroondomein: Rijsel en zelfs Dowaaï werden Vlaams. Bovendien staken de Vlaamse graven in de elfde eeuw ook de Schelde over en veroverden het Land van Aalst dat deel uitmaakte van het Heilig Roomse Rijk. Het werd dan ook Rijks-Vlaanderen genoemd, t.o.v. Kroon-Vlaanderen. De periode eindigt eind twaalfde eeuw als de Franse koning Philips-August het zuidelijke deel van Vlaanderen herovert.

Merkwaardig is dat in heel dat gebied er maar één bisschop zetelde en dan nog wel redelijk zuidelijk in Doornik (en Terwaan aan de linkeroever van de IJzer). Die had weinig macht; de grote machthebbers waren in Vlaanderen dan ook de graaf en de steden die in die 10de-12de eeuw ontstonden en in de 13de eeuw een enorme expansie zouden kennen.

Heiligen waren de *miles Christi* (de soldaten van Christus): helden die Zijn voorbeeld volgden, volgens het evangelie leefden en mirakels verrichtten. Bovendien waren ze de bemiddelaars tussen het wereldlijke en het goddelijke.

In de vroege middeleeuwen werd geen onderscheid gemaakt tussen zalig (beatus) en heilig (sanctus). Pas vanaf de 10de eeuw moest men meerdere mirakels hebben verricht om als heilige te worden erkend. Sinds de contrareformatie in de 16de eeuw kan enkel de paus de wonderen erkennen, maar voordien had de bisschop ook dat recht. Die erkenning werd op een klein briefje geschreven en in de reliekhouders gestopt bij een deel van het lichaam van een heilige. In bronnen werd minutieus vermeld hoe na de dood zijn lichaam versneden werd en de delen werden verkocht of geschonken. In Harelbeke bewaart men een eenvoudig schrijn met de relieken van Bertulfin, een heilige die in de 8ste eeuw de lokale abdij stichtte. In het Brugse Sint-Janshospitaal kan je het prachtige Ursulaschrijn bewonderen. Memling schilderde er de legende van de 11.000 maagden die het gevolg uitmaakten van de heilige Ursula op. In de eerste bron werd verteld dat niet 11.000, maar wel 11 maagden Ursula volgden. Dat werd wellicht opzettelijk verkeerd vertaald om meer botten te kunnen verkopen.

Er kan een onderscheid gemaakt worden tussen heiligen die in grote delen van Europa vereerd werden, zoals Ursula en lokale heiligen als Bertulfin. De verjaardag van een heilige is niet zijn geboortedatum op aarde, maar wel zijn sterfdag, als hij geboren wordt in het hiernamaals. Vanaf de volle middeleeuwen (10de -12de eeuw) worden er ook heiligen aanbeden voor bepaalde kwalen of door beroepsgroepen, maar voordien waren ze enkel gebonden aan een bepaalde plaats. Vandaar het belang van bedevaartsoorden en het bezit van relieken.

De bronnen voor historici zijn velerlei. De hagiografieën beschrijven de levensverhalen en de mirakels na de dood, de verspreiding van zijn relieken, ... Een tweede soort bronnen zijn de martyrologia. Dat zijn lijsten van erkende heiligen. De eerste werd opgenomen in het Edict van Milaan uit 313 n. Chr.. In de middeleeuwen werden de lijsten aangevuld, maar in de contrareformatie werden er veel fictieve middeleeuwse heiligen uit de officiële lijst geschrapt.

Het profiel van de heiligen evolueerde met de cultuurgeschiedenis. Tot 313, toen het Edict van Milaan de vervolgingen beëindigde, spreekt men van de martelaren omdat de eerste Christenen hun geloof met de marteldood bekochten. Zo werd Laurentius gegrild en bijgevolg is zijn attribuut, waarmee hij steevast afgebeeld wordt, een rooster. Barbara's attribuut is een toren omdat ze door haar vader in een toren werd opgesloten nadat ze geweigerd had te trouwen met een heiden.

Toen eind 4de eeuw het Christendom staatsgodsdienst werd, moest men heiligheid verdienen door boetedoening. Zij worden de belijders genoemd. In het oosten trokken kluizenaars de woestijn in, zoals Antonius van Egypte. Hij leefde eerst in volledige afzondering en ascese, maar trok volgelingen aan. Dat bracht rijkdom en vrouwen mee. Vandaar de verlokkingen van de Heilige Antonius. Hij wordt beschouwd als de eerste grote woestijnmonnik en de "vader van het kloosterleven" omdat hij een regel opstelde voor zijn gemeenschap.

In de vroege middeleeuwen, was er - na de neergang van het Romeinse Rijk en de invallen van de Germanen - tijdens de Merovingers in de 7de-8ste eeuw, in onze contreien een tweede missionering vanuit Rome, maar ook vanuit Ierland, dat nooit deel had uitgemaakt van het Romeinse Rijk. Een typisch voorbeeld is Sint-Amands die vanuit Aquitanië kwam. Zijn missiewerk verliep niet van een leien dakje want hij werd door de heidenen herhaaldelijk in de Schelde gegooid, maar hij kon telkens miraculeus aan de verdrinkingsdood ontsnappen.

De Karolingers, meer bepaald Lodewijk de Vrome (778 tot 840 n. Chr.) gebruikten hun politieke macht om het probleem van wildgroei van heiligen op te lossen met een verbod om nieuwe heiligen te aanroepen en een nieuw martyrologium op te stellen.

Vóór het jaar 1000 waren de relieken het onderwerp van de hagiografieën. In Gent was er een vete tussen de Sint-Pietersabdij op de Blandijnberg en de Sint-Baafsabdij nabij de samenvloeiing van Leie

en Schelde. Beide waren rond 630 gesticht door Sint-Amandus. Ze groeiden uit tot twee benedictijnse centra met koninklijke steun. Hun domeinen overlaptten, wat spanningen veroorzaakte. Onder Lodewijk de Vrome verschenen de eerste betrouwbare bronnen die beide abdijen apart vermeldden. De rivaliteit om relieken en prestige werd duidelijk. In de 9de–10de eeuw werden beide abdijen zwaar beschadigd door de Noormannen, Sint-Baafs werd zelfs volledig vernietigd, maar ze herstelden zich. De concurrentie om macht en inkomsten bleef. Elke abdij wou de oudste zijn met de relieken van zeer oude heiligen verbonden aan hun abdij. De hagiografen van Sint-Baafs beschreven in de 10de eeuw het leven van hun eerste abt, Landualdis die in de 7de eeuw mirakels verrichtte.

In Brugge werd de grafelijke administratie uitgevoerd door seculiere kanunniken die belangrijk waren omdat zij in het bezit waren van de relieken van Sint-Donaas, de bisschop van Reims uit de 4de eeuw. Om hem nog belangrijker te maken schreven de hagiografen dat hij de marteldood stierf, maar feitelijk stierf hij een natuurlijke dood. Pure propaganda dus.

Na 1000 beschreven de hagiografen heiligen die niet alleen uit een ver verleden, maar ook van adellijke afkomst waren. Dat houdt verband met de ridderscultuur die in de 11de eeuw ontstaat. Zo was Livinus volgens een hagiograaf van Sint-Baafs, een Ierse missionaris uit de 7de eeuw van koninklijke bloede. De Sint-Pietersabdij kon dan weer uitpakken met relieken van Amalberga. Haar hagiografie leest als een roman. Amalberga stamde waarschijnlijk uit het huis der Pippiniden, een Frankische adellijke familie die o.m. Pepijn de Korte voortbracht. Ze werd opgevoed door haar tante Landrada, abdis van Munsterbilzen in Limburg, en trad daar in als benedictines. Ze werd ten huwelijk gevraagd door Karel Martel of later zelfs door Karel de Grote, die een beer versloeg om haar te krijgen, maar zij ontsnapte en vluchtte door de Lage Landen. Toen hij haar uiteindelijk te pakken kreeg, strubbelde ze zo erg tegen dat hij haar arm brak. Daarop beseftte Karel dat hij te ver was gegaan en liet haar gaan. Rond 770 vestigde ze zich in Temse,

waar ze een kerk liet bouwen en waar ze ook als maagd stierf. Ze werd aanbeden bij o.m. pijnlijke schouders en armen. Later bleek dat het hele verhaal verzonnen was.

Ook het verblijf van belangrijke tijdgenoten in hun klooster moest bijdragen tot het prestige van de abdij. Hagiografen uit de Sint-Pietersabdij beroemden zich in erop dat de heilige Dunston eind 10de eeuw een tijdje bij hen verbleef alvorens hij terug naar Engeland ging en aartsbisschop van Canterbury werd. De monniken van Sint-Baafs reageerden enkele jaren later met een nog straffer verhaal: een hagiografie vertelde over het verblijf van een pelgrim die bleek Sint-Macarius te zijn, niemand minder dan de aartsbisschop van Antiochië, in Syrië, nabij het Heilig land.

In 1080 voerde paus Gregorius een hervorming door waarbij de macht meer bij de paus gecentraliseerd werd en er meer discipline werd geëist. Het aantal sacramenten werd verhoogd van twee (Doopt en Biecht) naar zeven (+ Vormsel, Eucharistie, Ziekenzalving, Wijding, en Huwelijk). Hierdoor kreeg de Kerk greep op alle fasen van het mensenleven.

Voor het eerst worden ook eigentijdse leken, zelfs leken vrouwen, heilig verklaard. De Vita van Godelieve van Gistel vertelt over een vrome vrouw die door haar schoonfamilie wordt vernederd, gepest en zelfs gewurgd; om het op een natuurlijke verdrinking te doen lijken wordt ze in een waterput gegooid. Godelieve wordt steevast afgebeeld met haar wurgdoek om de hals.

De heiligverklaring van graaf Karel de Goede is een ander voorbeeld van het nieuwe profiel: een tijdgenoot en een leek. Over zijn moord in 1127 schreef Galbert van Brugge een ooggetuigenverslag. Minder gekend is de hagiografie van Walter van Terwaan met als thema de goede vorst die de marteldood sterft. Ook de politiek van het handhaven van de godsvrede vindt haar neerslag in hagiografieën. [In de middeleeuwen betekende godsvrede (*Pax Dei*) een door de kerk afgekondigde heilige wapenstilstand: een verbod op geweld tegen bepaalde personen (zoals geestelijken, vrouwen, kinderen, pelgrims, boeren) of op bepaalde tijden (zondagen, feestdagen, advent, vasten). Het was een poging van de kerk om de eindeloze twisten van feodale heren in te perken.] Zo kwam ridder Arnulf van Oudenberg in de 11de eeuw tot inkeer en werd kluizenaar en later bisschop. Als beloning werd hij heilig verklaard en kreeg ook hij zijn hagiografie.

Jeroen Deploige sloot zijn lezing af met Sint-Guthago; een heilige waarover hij nog nooit had gehoord en hij op onze vraag leerde kennen. Hij startte zijn zoektocht bij artikels in *Biekorf* uit de jaren 1920 en *Rond de poldertorens* en deelde zijn bevindingen in chronologische volgorde mee.

De oudste vermelding dateert van 1400. De rekeningen van Oostkerke vermelden een uitgavepost om de relieken van Sint-Guthago van Oostkerke naar Damme en terug te brengen.

In de 16de eeuw vermeldde Johannes Molanus, humanist en propagandist van de contrareformatie, Sint-Guthago in zijn hagiografische werken, maar hij was kritisch: hij beschouwde Guthago

als een legendarische of twijfelachtige heilige en plaatste hem in de categorie van lokale figuren zonder stevige historische basis. De legende vertelde dat Guthago een Ierse prins of missionaris was geweest, die in de 7de–8ste eeuw naar Vlaanderen kwam en in Oostkerke begraven werd. Volgens de legende reisde hij met gezellen Guillo en Guidulph en werd later als heilige vereerd, maar er zijn geen eigentijdse bronnen. Molanus beschouwt Guthago niet als een officieel erkende heilige, maar als een fictieve of lokale cultusfiguur. Molanus' werk was een poging om zulke namen te onderscheiden van de canonieke heiligen. Guthago bleef in Oostkerke en de Westhoek voortleven als een plaatselijke heilige, maar kreeg geen officiële status in de universele kerk. Molanus merkte bovendien op dat de Oostkerkenaren oneerbiedig omgingen met Guthago's relieken.

Tijdens de beeldenstorm werd de kerk vernield en de relieken geroofd. Via de bisschop van Brugge kwam er in de 17de eeuw een tand terug naar Oostkerke en had Oostkerke dus weerom een reliek. Sanderus schreef midden 17de eeuw in zijn *Flandria illustrata* de geschriften van Molanus over mits enkele wijzigingen: Guthago was een Schotse prins i.p.v. een koning uit Scotia, waarmee Ierland werd bedoeld.

In de tweede helft 17de eeuw werd op het hoofdaltaar van de kerk een anoniem schilderij geplaatst met links de H. Guthago in een rijke mantel boven een bruin kleed; aan zijn voeten een koningskroon, scepter, wapen van Schotland, evenals wortelen en rapen die verwijzen naar zijn kluizenaarsleven; voor hem een engeltje met een korf bloemen. Achter hem staat de H. Blasius, één der veertien Noodhulpers; een engeltje houdt zijn bisschopsstaf en zijn iconografisch attribuut, een ijzeren kaarderskam waarmee hij gemarteld werd; omheen de heilige vier engeltjes met de martelaarskroon en palm, een typisch symbool voor de martelheiligen. Rechts staat Sint-Kwinten, heilige van Vermandois en patroon van de kerk: de abdij van Saint-Quentin-en-Vermandois was de tiendenheffer van de uitgestrekte parochie Oostkerke; gekleed als diaken, draagt hij in de hand de martelaarspalm; voor hem een engeltje met kroon en twee lange nagels, een verwijzing

naar zijn marteling waarbij ijzeren stangen door zijn hoofd en schouders en onder zijn nagels gedreven werden. Op het borduursel staat het wapen van Oostkerke en In de lucht verschijnen God de Vader met een lange bruine baard en de H. Geest in de vorm van een duif.

Sint-Guthago, Blasius en Quintinus, anoniem, 2de helft 17de eeuw.

Bij de Bollandisten, een onderafdeling van de Jezuïeten, die een repertorium van heiligenlevens, de *Acta Sanctorum*, opstellen, wordt Guthago een missionaris i.p.v. enkel een pelgrim. In de 19de eeuw schrijft Kervyn de Lettenhove dat Guthago een legendarische Ierse missionaris was.

Desalniettemin beschouwt René De Keyser in het eerste nummer van ons heemkundig tijdschrift in 1959 hem als een deels fictief en dus ook deels non-fictieve heilige. Volgens De Keyser had hij daadwerkelijk deelgenomen aan de kerstening van de streek. Hij kwam vanuit Ierland via Knokke bij Boekhoute aan en begon daar te bekeren op domeinen van de Gentse Sint-Pietersabdij. Die hadden ook heernissen, schapenweiden op schorrenvlaktes, in Oostkerke en zo kwam Guthago hier terecht veronderstelde René De Keyser.

Tot slot kwamen er nog enkele gevatte vragen uit het aandachtige publiek. Zoals wat vonden de gelovigen van de vete tussen de twee Gentse abdijen? Daarover hebben we bij gebrek aan bronnen geen idee. Wel steekt Isengrimus, een satirisch Latijns dierenepos uit de 12de eeuw, de draak met de twistende monniken.

Verslag Caroline Terryn

Wereldsteden van de Lage Landen. Stadsgeschiedenis van Nederland en België

Een prachtig geïllustreerde uitgave over de rijke internationale geschiedenis van Nederlandse en Belgische steden, van de hand van meer dan vijftig tophistorici.

Steden: ze bruisen van economische dynamiek, vormen het kloppend hart van culturele ontwikkeling en zijn dé plek waar mensen en ideeën samenkomen. De stad vormt een knooppunt van verbindingen met de rest van de wereld – en juist dat maakt steden zo interessant. In *Wereldsteden van de Lage Landen* vertellen Nederlandse en Belgische historici over vijftig steden die bij uitstek een ‘wereldstad’ waren. Klein of groot, beroemd of vergeten, oud of nieuw, in dit verrassende boek wordt duidelijk hoe Nederlandse en Belgische steden internationale vervlechtingen hebben belichaamd en bevorderd. Zo was Brugge in de vijftiende eeuw internationaal toonaangevend voor de schilderkunst. De jeneverhandel van Schiedam was direct verbonden met de slavenhandel in West-Afrika. Kamerijk en Atrecht waren al in de twaalfde eeuw hotspots voor religieuze dissidenten uit heel Europa. En de bouw van Almere was onderdeel van een internationale architectonische revolutie. Stuk voor stuk bieden de mini-geschiedenissen in dit boek een onderhoudende en leerzame kijk op zowel de historische als hedendaagse werkelijkheid.

ONDER REDACTIE VAN Nadia Bouras, Jan Hein Furnée, Hilde Greefs,
Jelle Haemers, Manon van der Heijden en Anne-Laure Van Bruaene

WERELD~ STEDEN VAN DE LAGE LANDEN

Stadsgeschiedenis van atlas contact
Nederland en België

Op 22 maart spreekt Jonas Roelens over sodomie ...